

INFORMACJA OPISOWA **do projektu budżetu Miasta i Gminy Sępolek na 2019 r.**

Projekt budżetu miasta i gminy Sępolek został opracowany na podstawie aktualnego stanu prawnego tj. :

1. Ustawy o finansach publicznych
2. Ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego
3. Założeń do projektu budżetu państwa na rok 2019 –prognozy wzrostu cen towarów i usług oraz wynagrodzeń
4. Informacji Ministra Finansów o rocznych planowanych kwotach poszczególnych części subwencji ogólnej na 2019 rok oraz o planowanej kwocie dochodów z tytułu udziału we wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych, stanowiącego dochód budżetu państwa
5. Informacji Wojewody Warmińsko – Mazurskiego Nr FK-I.3110.29.2018 z dnia 24 października 2018 r. o wstępnej kwocie dochodów budżetowych i dotacji celowych z budżetu państwa na rok 2019.
6. Uchwały Rady Miejskiej w Sępoleku Nr XI/73/11 z dnia 30 września 2011 r. w sprawie określenia trybu prac nad projektem uchwały budżetowej
7. Ustawy o podatkach i opłatach lokalnych oraz ustawy o podatku rolnym i leśnym
8. Informacji z Krajowego Biura Wyborczego o wysokości dotacji celowej na realizację zadań bieżących z zakresu administracji rządowej na rok 2019.

DOCHODY :

Projekt budżetu po stronie dochodów zamyka się kwotą 34.345.192,33 zł, co stanowi 97,9% roku bazowego.

Na podstawie informacji otrzymanej od Ministra Finansów (pismo Nr ST3.4750.41.2018) przyjęto wpływy do budżetu z tytułu udziałów w podatku dochodowym od osób fizycznych w kwocie 2.670.589,00 zł.

Planowana kwota subwencji ogólnej :

- część wyrównawcza – 5.045.110,00 zł, z tego:
 - kwota podstawowa –3.526.353,00 zł – jest to kwota przeznaczona dla gmin, w których dochód podatkowy na 1 mieszkańca jest niższy od 92% średniego dochodu podatkowego na 1 mieszkańca kraju,
 - kwota uzupełniająca – 1.518.757,00 zł – przeznaczona dla gmin, w których gęstość zaludnienia w gminie ustalona na 31 grudnia 2017 r. jest niższa od średniej gęstości zaludnienia w kraju (w gminie Sępolek przy liczbie mieszkańców na 31 grudnia 2017 r. wynoszącej 6 301 osób, średnia gęstość zaludnienia na 1 km² wynosiła 25,57 osób wobec średniej gęstości zaludnienia w kraju wynoszącej 122,92 osób),
- część oświatowa – 5.173.530,00 zł,
- część równoważąca – 234.901,00 zł
- dochody z tytułu podatku rolnego zaplanowano przyjmując za podstawę cenę skupu żyta w wysokości 54,36 zł za 1 q,
- dochody z tytułu podatku leśnego zaplanowano przyjmując za podstawę cenę sprzedaży drewna w wysokości 191,98 za 1 m³,

- pozostałe dochody przyjęto na podstawie wykonania roku bazowego z zastosowaniem prognozowanego wskaźnika wzrostu cen w roku planowanym oraz w oparciu o przewidywane wpływy.

Planowane dochody z tytułu udziału gminy we wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych przewidziane w kwocie 2.670.589,00 zł zostały obliczone wg udziału w wysokości 38,08%. Przekazana informacja o kwocie nie ma jednak charakteru dyrektywnego, a jedynie informacyjno – szacunkowy, ponieważ dochody podatkowe planowane są w budżecie państwa na podstawie szacunków i prognoz.

Planowane wpływy z podatku rolnego i od nieruchomości obejmują podatek za rok 2019 oraz windykację zaległości podatkowych z tych tytułów.

Dotacje celowe na zadania zlecone z zakresu administracji rządowej zostały przyjęte do budżetu w kwotach przyznanych na rok 2019, tj. w wysokości 7.961.929,00 zł, w tym na prowadzenie spraw z zakresu ewidencji ludności, rejestracji stanu cywilnego oraz dokumentów tożsamości – 32.607,00 zł, na prowadzenie spraw związanych z ewidencją działalności gospodarczej – 456,00 zł, na zadania związane z gotowością struktur administracyjno-gospodarczych kraju do obrony państwa – 1.800,00 zł, na zadania z zakresu pomocy społecznej – 7.925.746,00 zł oraz na prowadzenie i aktualizację rejestru wyborców – 1.320,00 zł.

Dotacje na zadania własne zostały wstępnie przyznane przez Wojewodę w wysokości 948.391,00 zł.

W planie dochodów budżetu ujęto przewidywaną dotację przedszkolną w kwocie **1.403,00 zł** na przedszkolaka – łącznie 129.076,00 zł – wg wyliczeń z poszczególnych szkół.

Jest to dotacja na dzieci z oddziałów przedszkolnych – 13 dzieci – dotacja – 18.239,00 zł, na dzieci w przedszkolu – 42 dzieci – dotacja 58.926,00 zł, na dzieci w punktach przedszkolnych – 36 dzieci – dotacja – 50.508,00 zł oraz na dziecko wymagające stosowania specjalnej organizacji nauki i metod pracy – dotacja – 1.403,00 zł.

Przyznana wstępnie część oświatowa subwencji ogólnej na rok 2019 w wysokości 5.173.530,00 zł, jest **wyższa** od przyznanej subwencji na rok 2018 o kwotę **63.077,00 zł**.

Zgodnie z ww. informacją Ministra Finansów subwencja oświatowa zawiera skutki planowanych zmian organizacyjnych w oświacie oraz skutki podwyżki wynagrodzeń nauczycieli o 5,0% od dnia 1 stycznia 2019 r.

Część wyrównawcza subwencji ogólnej na rok 2019 jest **wyższa** w stosunku do roku 2018 o kwotę **647.166,00 zł**.

Część równoważąca subwencji ogólnej na rok 2019 jest **niższa** w stosunku do roku 2018 o kwotę **21.763,00 zł**.

Wskaźnik dochodów podatkowych gminy w stosunku do wskaźnika dochodów podatkowych w kraju spadł z 57,21% do 52,90%.

Ponieważ cena żyta do podatku rolnego jest teraz wyliczana z 11 kwartałów, a więc jest na wyrównanym poziomie, nie należy się spodziewać w przyszłych latach znaczących wzrostów subwencji. Oznacza to, że bez znacznego obniżenia wydatków rzędu ok. miliona zł, nie będzie pieniędzy na właściwe funkcjonowanie gminy.

Cena żyta do podatku rolnego na rok 2019 wzrosła z kwoty 52,49 zł do kwoty 54,36 zł.

Dochody ze sprzedaży mienia komunalnego zostały zaplanowane w kwocie 260.000,00 zł. Są to dochody majątkowe, zbliżone wielkością do dochodów osiągniętych z tego tytułu w poprzednich latach.

Zaplanowane dochody majątkowe wynoszą 5.864.300,33 zł, natomiast dochody bieżące – 28.480.892,00 zł.

Zaplanowano dochody i wydatki związane z realizacją projektów realizowanych z udziałem środków unijnych. Projekty wymienione są w Załączniku Nr 4 do budżetu i dotyczą

inwestycji. Na jeden projekt jest już zawarta umowa z Urzędem Marszałkowskim, pozostałe oczekują na rozstrzygnięcie wniosków.

Dochody bieżące to przede wszystkim wpływy z podatków i udziałów w podatkach od osób fizycznych i prawnych.

Zaplanowano również wpływy z tytułu opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi w Dz. 900 90002 § 0490.

Zaplanowane dochody bieżące są wyższe od zaplanowanych wydatków bieżących, zgodnie z art. 242 Ustawy o finansach publicznych. Różnica wynosi 727.191,53 zł.

WYDATKI:

Planowane wydatki na rok 2019 wynoszą 34.545.228,47 zł, i zakładają zmniejszenie w stosunku do roku 2018 o 1,6%.

Przy projektowaniu wydatków budżetu miasta i gminy przyjęto następujące założenia:

- na podstawie Zarządzenia Nr 561/18 Burmistrza Sępola zaplanowano wynagrodzenia pracowników samorządowych wyższe o 7% od stycznia 2019 r.,
- wynagrodzenia dla nauczycieli przeliczono z podwyżką o 5,0% od stycznia 2019 r.
- przyjęto wysokość składek na Fundusz Pracy – 2,45% podstawy wymiaru składki na ubezpieczenie społeczne,
- wielkość funduszu nagród w jednostkach organizacyjnych przyjęto do wysokości 1% planowanego funduszu płac,
- zaplanowano wysokość środków na doksztalcanie i doskonalenie nauczycieli wynoszącą 1% planowanego funduszu płac nauczycieli.

Powyższe założenia dotyczące wzrostu wydatków bieżących uległy następnie korekcie z uwagi na konieczność zmniejszenia wydatków bieżących związaną ze zbyt niskimi dochodami bieżącymi.

W ogólnej kwocie wydatków wydatki bieżące stanowią 80,3%, a wydatki majątkowe 19,7%.

Wynagrodzenia wraz z pochodnymi stanowią – 32,3% ogółu wydatków, dotacje na zadania bieżące – 3,2% i obsługa długu publicznego – 1,3%.

Wydatki majątkowe przewidziane do realizacji w 2019 r. wyniosą 6.791.528,00 zł, w tym wydatki inwestycyjne w kwocie 6.610.677,73 zł. W wydatkach inwestycyjnych zawarte są wydatki na programy finansowane z udziałem środków unijnych - 3.545.372,41 zł.

Wydatki inwestycyjne wymienione są szczegółowo w Zał. Nr 3 do projektu.

Oprócz wydatków inwestycyjnych zaplanowano wydatki majątkowe.

Zaplanowano dotację majątkową dla Miejsko-Gminnego Ośrodka Kultury w wysokości 165.850,27 zł na wkład własny do projektów unijnych oraz dotację dla tej jednostki na zakup sprzętu elektronicznego do prowadzenia zajęć wokalnych, muzycznych, teatralno-estradowych w kwocie 15.000,00 zł.

W wydatkach bieżących zaplanowano obowiązkową wpłatę na rzecz Izby Rolniczej w wysokości 2% przewidywanych wpływów z podatku rolnego – kwotę 46.900,00 zł.

Na drogi gminne przeznaczono 5.755.390,26 zł, w tym na bieżące wydatki – 203.700,00 zł, (w tym: częściowe finansowanie w ramach Funduszu Sołeckiego).

Planuje się wykonanie przebudowy drogi gminnej Domarady – Wodukajmy, w Romankowie i w Różynie, z dofinansowaniem ze środków unijnych w ramach Programu Współpracy Transgranicznej „Polska-Rosja” 2014-2020, gdzie dofinansowanie wynosi 90% kosztów, oraz przebudowę dróg gminnych w Liskach z dofinansowaniem 100% z Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa w Warszawie i w Olsztynie.

Na przebudowę drogi na dz. Nr 328 i 144/7 w Wiatrowcu zaplanowano kwotę 700.000,00 zł, w tym dofinansowanie 80% z budżetu państwa.

Zaplanowano przebudowę drogi gminnej w Paślawkach i w Langankach z dofinansowaniem 100% od Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa w Olsztynie.

Ponadto wydatki na utrzymanie dróg znajdują się w zaplanowanej dotacji na ten cel dla Zakładu Gospodarki Mieszkaniowej i Usług Komunalnych.

Na Gospodarkę Mieszkaniową zaplanowano dotację przedmiotową w wysokości 400.285,00 zł.

Dotacja dla Zakładu jest przeznaczona na wyrównanie do kosztów utrzymania i remontów bieżących administrowanych mieszkań komunalnych – kwota 268.435,00 zł, na dopłatę do kosztów utrzymania cmentarza (w tym: wywozu nieczystości stałych) – kwota 48.000,00 zł oraz na dopłatę do kosztów utrzymania dróg, w tym oczyszczania, odśnieżania i utrzymania zieleni – kwota 83.850,00 zł.

W zakresie gospodarowania gruntami i nieruchomościami przewidziano wydatki w kwocie 41.530,00 zł.

Ponadto planuje się utwardzenie ciągów pieszo-jezdnym na cmentarzu komunalnym w Sępopolu, której koszt przewidziano na 100.000,00 zł, w tym dotacja 50% do pozyskania od konserwatora zabytków.

Wydatki na Administrację Publiczną w wysokości 2.644.474,00 zł dotyczą wydatków w ramach zadań zleconych i własnych.

Zadania zlecone związane są z funkcjonowaniem Urzędu Stanu Cywilnego i ewidencją ludności, na które przyznano dotację w kwocie 34.863,00 zł.

Zadania własne to wydatki dotyczące obsługi Rady Miejskiej, funkcjonowania Urzędu, promocji miasta i gminy oraz pozostałe wydatki, w tym: diety dla sołtysów, składki członkowskie dla Stowarzyszenia Euroregion „Bałtyk”, Lokalnej Grupy Działania „Barcja”, dla Związku Gmin Warmińsko – Mazurskich oraz składki związane z przystąpieniem do sieci miast Cittaslow.

W planie wydatków Urzędu znajdują się dodatkowo wydatki związane z wynagrodzeniami prowizyjnymi dla sołtysów i inkasentów oraz innymi kosztami obsługi poboru podatków.

Zaplanowane koszty osobowe i materiałowe nie pokrywają całości koniecznych wydatków, w związku ze wspomnianym wyżej brakiem dochodów.

W 2019 r. wzrastają koszty wynagrodzeń w Urzędzie w związku z planowanymi odprawami emerytalnymi dla kilku pracowników oraz kosztami nagród jubileuszowych za wieloletnią pracę.

Planowane wydatki na Ochotniczą Straż Pożarną wynoszą 155.692,00 zł, i są przeznaczone na wypłatę diet dla strażaków za udział w akcji gaśniczej i udział w szkoleniach organizowanych przez Państwową Straż Pożarną, na zakup paliwa i części do samochodów strażackich oraz sprzętu gaśniczego a także na ubezpieczenie samochodów i strażaków.

Planuje się również wykonanie utwardzenia terenu przed budynkiem remizy OSP w Sępopolu.

Wydatki przewidziane w wysokości 433.981,00 zł na obsługę długu publicznego są związane z opłatą prowizji i odsetek od zaciągniętych i zaplanowanych kredytów i pożyczek.

Wydatki na Oświatę i Wychowanie znajdują się w dwóch działach: Oświata i Wychowanie i Edukacyjna Opieka Wychowawcza.

Łącznie plan wydatków oświatowych wynosi 9.479.752,00 zł, i będą one sfinansowane subwencją oświatową, dotacjami i środkami własnymi.

Udział subwencji w ogólnych wydatkach na oświatę wynosi 5.173.530,00 zł tj. 54,5%.

W przyszłym roku wzrosną koszty osobowe w szkołach w związku z podwyżką wynagrodzeń nauczycieli o 5% od stycznia i pracowników obsługi o 7% od stycznia, oraz w związku z przeniesieniem części uczniów z wygaszanego gimnazjum do szkół podstawowych (godziny

nadliczbowe, nowe przedmioty w szkołach, odprawy kompensacyjne i emerytalne dla nauczycieli i obsługi).

W ramach wydatków na oświatę wprowadza się dofinansowanie dokształcania i doskonalenia nauczycieli w kwocie 46.883,00 zł.

W wydatkach na oświatę zaplanowano zwrot dotacji dla Miasta Bartoszyce w kwocie 14.000,00 zł za dzieci z naszej gminy uczęszczających do przedszkola niepublicznego i integracyjnego.

Wydatki rzeczowe na oświatę zostały ograniczone w planie budżetu z uwagi na brak środków.

Subwencja oświatowa na rok 2018 pokrywa tylko część wydatków na szkoły i gmina musi dokładać z budżetu znaczne kwoty. Odbywa się to kosztem wydatków rzeczowych. Kolejnym problemem jest zmniejszająca się liczba uczniów, która powoduje, że małe szkoły stają się coraz droższe. Liczba nauczycieli natomiast nie zmniejsza się.

Wydatki na Ochronę Zdrowia wyniosą 82.000,00 zł.

Dotyczą one wydatków na przeciwdziałanie alkoholizmowi w kwocie 70.000,00 zł realizowanych zgodnie z gminnym programem profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, wydatków na przeciwdziałanie narkomanii w kwocie 4.000,00 zł oraz dotacji celowej w kwocie 8.000,00 zł na profilaktykę zdrowotną.

Wydatki na Pomoc Społeczną dotyczą zadań własnych oraz zleconych. Zadania zlecone zostały ujęte w kwocie określonej wstępnie przez Wojewodę w wysokości 7.925.746,00 zł, tj. 67,9% ogółu wydatków na pomoc społeczną. Ogółem wydatki na pomoc społeczną zaplanowano w kwocie 11.670.218,00 zł, tj. 33,8% ogółu wydatków.

Wydatki na zadania własne wynoszą 3.744.472,00 zł – 32,1% ogółu wydatków na pomoc społeczną, w tym finansowanie dotacją na zadania własne w kwocie 948.391,00 zł.

Wzrosły wydatki na opłacanie pobytu w Domach Pomocy Społecznej. Planowany koszt - 922.560,00 zł, pokrywa odpłatność za 31 osób. Średni koszt utrzymania 1 osoby w dps wynosi 2.480,00 zł miesięcznie.

W rozdziale 85230 Pomoc w zakresie dożywiania zaplanowano środki własne – na sfinansowanie wydatków związanych z dożywianiem uczniów w wysokości 150.499,00 zł a w rozdziale Pozostałej działalności kwotę 78.850,00 zł na wynagrodzenia dla osób wykonujących prace społecznie użyteczne.

Ponadto zaplanowano wydatki w kwocie 20.000,00 zł na pomoc społeczną poprzez wsparcie działań na rzecz osób pozostających w trudnej sytuacji życiowej (dotyczy dystrybucji żywności w ramach programu unijnego FEAD). Zadanie przeznaczone do realizacji przez podmioty niezaliczane do sektora finansów publicznych.

Wydatki na Gospodarkę Komunalną zaplanowano w wysokości 2.129.869,00 zł i dotyczą one gospodarki ściekowej i ochrony wód, gospodarki odpadami, oczyszczania miasta i wsi, utrzymania zieleni, wydatków na oświetlenie ulic, placów i dróg oraz na pozostałą działalność, w tym wydatki na roboty publiczne i interwencyjne.

Koszty wywozu śmieci są bardzo wysokie, natomiast opłaty wpłacane przez podatników nie pokrywają kosztów, i konieczna jest ich podwyżka.

Ponadto w Dziale 900 Rozdz. 90095 § 4300 zaplanowano wydatki w kwocie 15.000,00 zł na realizację programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi.

Wydatki na Kulturę i Ochronę Dziedzictwa Narodowego dotyczą dotacji dla instytucji kultury: Miejsko – Gminnego Ośrodka Kultury w kwocie 428.000,00 zł przeznaczonej na wykonywanie zadań związanych z upowszechnianiem kultury i funkcjonowaniem Ośrodka, utrzymanie i remonty świetlic wiejskich.

Dotacja na działalność biblioteki gminnej, zakup książek i prasy wyniesie 135.000,00 zł.

Ponadto zaplanowano dotację dla Miejsko-Gminnego Ośrodka Kultury w Sępopolu w kwocie 165.850,27 zł na wkład własny do projektów unijnych.

Zaplanowano dotację w kwocie 8.000,00 zł na prace remontowe i konserwatorskie obiektów zabytkowych w formie dotacji dla podmiotów niezaliczanych do sektora finansów publicznych.

Wydatki na Kulturę Fizyczną zaplanowano w kwocie 76.500,00 zł i dotyczą one m.in. finansowania zadań w zakresie kultury fizycznej w formie dotacji dla jednostek nie zaliczonych do sektora finansów publicznych w kwocie 69.50,00 zł, oraz pozostałych wydatków bieżących i inwestycyjnych.

Wykaz zadań przewidzianych do realizacji w formie dotacji przedstawia załącznik Nr 8 do budżetu.

Zaplanowana rezerwa ogólna wynosi 72.000,00 zł tj. 0,21% ogółu wydatków.

Ponadto zaplanowano obowiązkową rezerwę celową na zadania związane z zarządzaniem kryzysowym w wysokości 88.000,00 zł.

Budżet na rok 2019 zamyka się deficytem w wysokości 200.036,14 zł.

W rozchodach budżetu przewidziano spłatę rat kredytów w łącznej wysokości 970.557,33 zł, w tym spłata rat kredytów związanych z programem unijnym – 250.200,00 zł, oraz pozostałe kredyty – 720.357,33 zł.

Zaplanowano również przychody w kwocie 970.593,47 zł jako przewidziane do zaciągnięcia kredytów.

Przewidywane wykonanie w zakresie długu gminy na 31 grudnia 2018 r. wyniesie 12.147.560,33 zł.

Procentowy udział długu w stosunku do przewidywanych na koniec 2018 r. dochodów wyniesie 34,64%.

Planowany dług gminy na koniec 2019 r. wyniesie 12.147.596,47 zł, tj. **35,37%** planowanych dochodów.